

Sygn. akt I C 569/10

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 kwietnia 2012 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, Wydział I Cywilny,

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Bożena Chłopecka

Protokolant: apl. adw. Milena Lech

po rozpoznaniu w dniu 22 marca 2012 roku w Warszawie

na posiedzeniu jawnym

sprawy z powództwa B. J.

przeciwko Skarbowi Państwa – Wojewodzie (...)

o odszkodowanie

- I. zasądza od Skarbu Państwa – Wojewody (...) na rzecz B. J. kwotę 1.184.969 zł. (jeden milion sto osiemdziesiąt cztery tysiące dziewięćset sześćdziesiąt dziewięć złotych) z odsetkami ustawowymi od dnia 20 października 2011r. do dnia zapłaty,
- II. umarza postępowanie co do kwoty 1.315.031 zł. (jeden milion trzysta piętnaście tysięcy i trzydzieści jeden złotych),
- III. znosi koszty postępowania między stronami.

Sygn. akt I C 569/10

UZASADNIENIE.

W dniu 10 czerwca 2010 r. powódka B. J. wniosła o zasądzenie od Skarbu Państwa reprezentowanego przez Wojewodę (...) na jej rzecz kwoty 2.500.000 zł. wraz z ustawowymi odsetkami licząc od dnia wniesienia powództwa do dnia zapłaty oraz kosztów postępowania w sprawie, tytułem odszkodowania za nieruchomości.

Podstawę szkody powódka upatrywała, w wydanym przez Prezydium Rady Narodowej w W. w dniu 24 kwietnia 1951 r. orzeczeniu administracyjnym o odmowie przyznania własności czasowej do gruntu nieruchomości (...) położonej przy ul. (...), ozn. nr hip. (...), a następnie uznanym przez Ministra Budownictwa w dniu 6 lipca 2007 r. za nieważne / pozew k.- 2-3/.

Pozwany Skarb Państwa reprezentowany przez Wojewodę (...) zastępowany przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa w odpowiedzi na pozew wniósł w dniu 15 grudnia 2010 r. o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powódki na swoją rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego na rzecz Skarbu Państwa – Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa na podstawie przepisów o Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa /odpowiedź na pozew k. 37/.

W uzasadnieniu swojego stanowiska pozwany podniósł zarzut przedawnienia roszczenia wynikający z art. 442¹ § 1 zd. 2 k.c., gdyż strona powodowa wskazuje jako zdarzenie szkodzące wadliwą decyzję dekretową, która została wydana w dniu 24 kwietnia 1951 r. W związku z powyższym nastąpiło przedawnienie roszczeń odszkodowawczych, jako że upłynął 10 letni termin przedawnienia od momentu zaistnienia w/w zdarzenia.

Pozwany podniósł ponadto w odpowiedzi na pozew zarzut przedwczesności powództwa, gdyż nie zostało jego zdaniem zakończone postępowanie administracyjne. Strona pozwana wskazała także zarzut braku związku przyczynowego między wadliwą decyzją administracyjną a dochodzoną szkodą. W ocenie pozwanego stwierdzenie niezgodności z prawem decyzji administracyjnej, wskazywanej jako zdarzenie szkodzące nie zwalnia powódki od wykazania i udowodnienia przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej wobec pozwanego. O zrealizowaniu przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej za wydanie wadliwej decyzji dekretowej można zdaniem pozwanego mówić dopiero, gdy przesądzone zostanie wydanie ostatecznego orzeczenia korzystnie rozstrzygającego o prawach i obowiązkach powoda, w miejsce negatywnej i bezprawnej decyzji (por. wyroku Sądu Najwyższego z dnia 6 lutego 2004 r., II CK 433/02, uchwałą z dnia 21 marca 2003 r., III CZP 6/03, uchwałą składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 1989 r., III CZP 58/88).

Strona pozwana podnosząc zarzut braku związku przyczynowego między wadliwą decyzją administracyjną a dochodzoną szkodą związała go z faktem, że decyzja ta została uznana za wadliwą jedynie z przyczyn formalnych. Powódka nie udowodniła również spełnienia przesłanki zgodności dotychczasowego wykorzystania przedmiotowej nieruchomości z obowiązującym w chwili wydania decyzji dekretowej, planem zagospodarowania przestrzennego, który obejmował nieruchomość. Na podstawie Ogólnego Planu Zabudowy Miasta W. z dnia 11 sierpnia 1931 r. przeznaczona została pod przemysł. O tej okoliczności świadczy protokół zdawczo-odbiorczy, dotyczący nieruchomości położonych m.in. przy ul. (...), które przeszły w zarząd i użytkowanie na rzecz Przedsiębiorstwa Państwowego (...). W konsekwencji, jak wywodzi pozwany, należy uznać iż dotychczasowe używanie nieruchomości przez właścicieli na cele mieszkaniowe nie było zgodne z przeznaczeniem terenu na podstawie planu zagospodarowania przestrzennego i dlatego rozstrzygnięcie wniosku o przyznanie prawa własności czasowej (przy założeniu, że decyzja wydana byłaby zgodnie ówczesnie obowiązującym prawem) powinno być negatywne, tożsame zdaniem pozwanego z już zapadłym w dniu 24 kwietnia 1951 r.

Na rozprawie w dniu 22 marca 2012 r. powódka sprecyzowała żądanie w ten sposób, że ograniczyła powództwo do kwoty 1.184.969,00 zł w pozostałym zaś zakresie cofnęła powództwo ze zrzeczeniem się roszczenia i w tym zakresie wniosła o umorzenie postępowania / protokół rozprawy k. 137/.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Nieruchomość położona przy ul. (...) w W., ozn. nr hip. (...) stanowiąca własność S. i A. małżonków C. w częściach równych niepodzielnie, objęta została działaniem dekretu z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze W. (Dz. U. z 1945 r., Nr 50, poz. 279) / **dowód:** decyzja k. 10/

Z dniem 21 listopada 1945 r. t.j z dniem wejścia w życie w/w dekretu przedmiotowa nieruchomość stała się własnością Gminy W., a następnie przeszła na własność Skarbu Państwa na podstawie art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 20 marca 1950 r. o terenowych organach jednolitej władzy państwowej (Dz. U. Nr 14, poz. 130) / **dowód:** decyzja k. 10/.

W dniu 8 lutego 1949 r. do Wydziału Polityki Budowlanej Zarządu Miejskiego w W. wpłynął wniosek S. i A. małż. C., przewidziany w art. 7 ust. 1 dekretu z dnia 26 października 1945 r. o przyznanie prawa własności czasowej do w/w nieruchomości, w którym stwierdzono, że na terenie działki znajduje się sad oraz dom mieszkalny. / **dowód:** decyzja k. 10/.

Prezydium Rady Narodowej W. orzeczeniem administracyjnym z dnia 24 kwietnia 1951 r. Nr L. dz. (...) odmówiło S. i A. małż. C. przyznania prawa własności czasowej do gruntu nieruchomości (...) położonej przy ul. (...), ozn. nr hip. (...). W uzasadnieniu orzeczenia podano, iż cyt: „ zgodnie z opracowywanym planem zagospodarowania przestrzennego teren nieruchomości (...) jest przeznaczony pod użyteczność publiczną”. W konsekwencji na podstawie art. 8 dekretu wszystkie budynki na przedmiotowym gruncie przeszły na własność Skarbu Państwa. Od powyższego rozstrzygnięcia małżonkowie C. nie złożyli odwołania / **dowód:** decyzja k. 10/.

A. C. zmarła w dniu 12.05.1949 r. a spadek po niej nabyli mąż S. C. w 1/4 części i córka B. J. w 3/4 częściach z wyłączeniem udziału spadkodawczyni w majątku objętym do chwili jej śmierci wspólnością ustawową, udział ten przypadł córce B. J. (postanowienie Sądu Powiatowego w O. z dnia 24 kwietnia 1962 r., sygn. akt Ns 1258/61). Po zmarłym w dniu 7 lipca 1953 r. S. C. spadek nabyła B. J. w całości (postanowienie Sądu Powiatowego w S. z dnia 18 czerwca 1962 r., sygn. akt Ns 171/61). Tym samym jedyną następczynią prawną byłych właścicieli stała się powódka B. J. / **dowód:** postanowienia k. 15-16/.

Obecnie nieruchomość położona przy ul. (...), ozn. Nr hip. (...) wchodzi w skład działki ewidencyjnej nr (...) z obrębem (...), dla której założona jest księga wieczysta KW (...), działka ta stanowi własność Skarbu Państwa, w użytkowaniu wieczystym (...) S.A” / **dowód:** decyzja k. 10/.

Decyzją z dnia 6 lipca 2007 r. Minister Budownictwa, na podstawie art. 156 § 1 pkt. 2, art. 157 § 1 i 2 oraz art. 158 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r., Nr 98, poz. 1071 ze zm.), po rozpatrzeniu wniosku powódki B. J. o stwierdzeniu nieważności orzeczenia administracyjnego Prezydium Rady Narodowej w W. z dnia 24 kwietnia 1951 r. (N. L. dz. (...)) o odmowie przyznania prawa własności czasowej do gruntu przedmiotowej nieruchomości, stwierdził nieważność orzeczenia administracyjnego Prezydium Narodowej w W. z dnia 24 kwietnia 1951 r. / **dowód:** decyzja k. 10/.

W uzasadnieniu swojej decyzji z dnia 6 lipca 2007 r. Minister Budownictwa wskazał, że przed wydaniem orzeczenia rozstrzygającego w sprawie z wniosku o przyznanie własności czasowej, organ winien dokonać ustaleń co do przeznaczenia nieruchomości według planu zagospodarowania przestrzennego, obowiązującego w dacie wydania decyzji badanej w trybie nadzoru. Jak wynika na podstawie przeprowadzonego postępowania przedmiotowa nieruchomość nie była objęta do dnia wydania decyzji ostatecznej powojennym planem zagospodarowania przestrzennego. W związku z powyższym Minister Budownictwa wskazał, że to organ administracji powinien był w zakresie oceny, czy zachodzi negatywna przesłanka uniemożliwiająca przyznanie prawa własności czasowej do gruntu omawianej nieruchomości odnieść się do (...) planu zabudowania W. zatwierdzonego przez Ministerstwo Robót Publicznych w dniu 11 sierpnia 1931 r. (nr VIII R. (...)), a wydanego na podstawie art. 23-28 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 r. o prawie budowlanym i zabudowie osiedli (Dz. U. Nr 34 z 1939 r., poz. 216), zgodnie z którym przedmiotowa nieruchomość przeznaczona była pod przemysł. Jak wynika z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, w szczególności z treści decyzji Urzędu Dzielnicowego (...) z dnia 17 marca 1988 r. (Nr (...) str. 51 akt własn.) dla przedmiotowej nieruchomości była wydana przez Prezydium Rady Narodowej decyzja o lokalizacji szczegółowej Nr (...), która przeznaczona w/w teren pod budowę stacji ładunkowej (...). Wymienioną nieruchomość przekazano w zarząd i użytkowanie Przedsiębiorstwu (...), teren został przejęty protokołem zdawczo-odbiorczym w dniu 28 kwietnia 1951 r. (str. 17-19 akt własn.). W konsekwencji Minister Budownictwa wskazał, że dotychczasowe wykorzystanie przez byłych właścicieli nieruchomości na cele mieszkaniowe nie mieściło się w przeznaczeniu terenu pod przemysł, co oznacza że sposób korzystania z tej nieruchomości oznaczony w obowiązującym planie zagospodarowania przestrzennego był sprzeczny ze sposobem korzystania przez dotychczasowych właścicieli, co było podstawą do odmowy przyznania prawa własności czasowej do tej nieruchomości. Brak jest jednak wskazania przez organ jako podstawy odmowy przyznania tego prawa określonego planu zagospodarowania przestrzennego, którym mógł być jedynie plan z 1931 r., o czym świadczy pismo z Archiwum Państwowego (...)i ustaleń organu nadzoru. Zgromadzony materiał dowodowy pozwala przyjąć, że ustalenia oparte były na obowiązującym planie, który przeznaczał nieruchomość pod budownictwo przemysłowe (zaświadczenie z dnia

20 stycznia 1951 r.), uwzględniając wydaną na ten teren lokalizację budowy stacji ładunkowej oraz obowiązujący wówczas art.

3 ust. 1C pkt 1 ustawy z dnia 3 stycznia 1946 r. o przyjęciu na własność Państwa państwowych gałęzi gospodarki narodowej (Dz. U. Nr 3, poz 17), zgodnie z którym na własność Skarbu Państwa przeszły przedsiębiorstwa kolei żelaznych, a zarząd nad nimi powierzono Przedsiębiorstwu Państwowemu pod nazwą (...) prowadzonemu ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb Państwa i interesów gospodarstwa społecznego (art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 września 1926 r. o utworzeniu przedsiębiorstwa (...)) (Dz. U. z 1948 r., Nr 43, poz. 312). Organ w ocenie Ministra Budownictwa mógł zatem wskazać, iż cel ten jest tożsamy z użytecznością publiczną, o której mowa w orzeczeniu z dnia 24 kwietnia 1951 r. / **dowód:** decyzja k. 11/.

Minister Budownictwa w uzasadnieniu swojej decyzji z dnia 6 lipca 2007 powołał postanowienie Sądu Powiatowego w O. z dnia 24 kwietnia 1962 r. (sygn. akt

Ns 1258/61), z którego wynika że A. C. zmarła w dniu 12 maja 1949 r., co oznacza że w chwili wydania badanego w trybie nadzoru orzeczenia administracyjnego Prezydium Rady Narodowej w W. z dnia 24 kwietnia 1951 r. nie żyła strona, której odmówiono ustanowienia prawa własności czasowej do przedmiotowej nieruchomości. Prowadzenie postępowania administracyjnego w stosunku do osoby zmarłej i wydanie decyzji ocenione być musi zdaniem Ministra Budownictwa jako rażące naruszenie prawa

w rozumieniu art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a., jest to bowiem uchybienie w wyniku którego powstają skutki niemożliwe do zaakceptowania z punktu widzenia praworządności (wyrok NSA

w Warszawie z dnia 14 listopada 2001 r., sygn. akt I SA 2462/99, opubl. LEX nr 82653) / **dowód:** decyzja k. 11/.

Decyzją z dnia 10 czerwca 2009 r. Minister Infrastruktury po rozpoznaniu wniosku (...) S.A. w W. o ponowne rozpatrzenie sprawy rozstrzygniętej decyzją Ministra Budownictwa z dnia 6 lipca 2007 r. utrzymał w mocy w/w decyzję Ministra Budownictwa / **dowód:** decyzja k. 13/.

Decyzją z dnia 9 maja 2011 r. Prezydent Miasta W. po rozpatrzeniu wniosku złożonego w dniu 8 lutego 1949r. przez S. i A. małż. C. o przyznanie prawa własności czasowej do gruntu nieruchomości położonej w W. przy ul. (...) odmówił ustanowienia użytkowania wieczystego. W uzasadnieniu stwierdził, że przedmiotowa nieruchomość nie jest objęta żadnym obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie ze Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego (...) (Uchwała Rady Miasta (...) Nr (...) z dnia 10 października 2006 r.) przedmiotowa nieruchomość znajduje się w strefie oznaczonej symbolem (...) teren przeznaczony pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną. Dla obszaru zabudowy ustalono priorytet do lokalizowania funkcji mieszkaniowej, niezbędnych inwestycji celu publicznego z zakresu infrastruktury społecznej, dopuszcza się również lokalizowanie funkcji usługowej. W związku z powyższym Prezydent Miasta (...) stwierdził, iż przesłanki przewidziane w art. 7 ust 2 w/w dekretu o własności

i użytkowaniu gruntów na obszarze W. w odniesieniu do w/w nieruchomości zostały spełnione. Stwierdził także, że decyzją z dnia 19 listopada 1999 r., nr (...) wydaną z upoważnienia Wojewody (...) uznano nabycie z dniem 5 grudnia 1990 r. na 99 lat prawa użytkowania wieczystego dz. Ew. nr (...)z obrębu (...) przez Przedsiębiorstwo Państwowe (...) z siedzibą w W., co zostało ujawnione w KW Nr (...) / **dowód:** decyzja k. 75-76/.

W uzasadnieniu swojej decyzji Prezydent Miasta (...) wskazał na treść przepisu 5 ustawy z 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz. U. 01.124.1361 j.t.), z którego wynika, że użytkownika wieczystego chroni rękojmią wiary publicznej ksiąg wieczystych, zgodnie z którą w razie niezgodności między stanem prawnym ujawnionym w księdze wieczystej a rzeczywistym treść księgi rozstrzyga na korzyść tego, kto przez czynność prawną z osobą uprawnioną wedle księgi nabył własność lub inne prawa rzeczowe. Przynajmniej uchwałę powiększonego składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2011 r. (III CZP 90/10), zgodnie z którą rękojmią wiary publicznej chroni nabywcę użytkowania wieczystego także w razie wadliwego wpisu w księdze wieczystej Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego jako właściciela nieruchomości, a co dotyczy m. in. nieruchomości zabranych bezprawnie przez państwo ich poprzednim właścicielom

z naruszeniem przepisów dekretu nacjonalizacyjnego i przepisów wówczas obowiązujących / **dowód:** decyzja k. 75-76/.

W ocenie Prezydenta Miasta (...) mającej wyraz w uzasadnieniu decyzji z dnia 9 maja 2011 r. pomimo spełnienia przez nieruchomości przesłanek określonych w art. 7 dekretu, nie jest możliwe ustanowienie prawa użytkowania wieczystego do przedmiotowej nieruchomości. Jak zauważa, trwale rozdysponowanie gruntu przez ustanowienie prawa użytkowania wieczystego uniemożliwia ustanowienie prawa użytkowania wieczystego na rzecz spadkobierców dawnego właściciela a organ administracji nie jest właściwy do zmiany powstałego stosunku cywilno-prawnego, jakim jest prawo użytkowania wieczystego i wpis jawny w księdze wieczystej Kw Nr (...) prowadzonej dla działki ew. nr (...) z obrębu (...) / **dowód:** decyzja k. 76/.

Aktualna wartość rynkowa przedmiotowej nieruchomości położonej w W. przy ulicy (...), na dzień 26 września 2011 r. wynosi 1.184.969 zł. / **dowód:** operat k. 107/.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumenty zgromadzone w aktach sprawy, które uznał wiarygodne, albowiem ich autentyczność nie została zakwestionowana przez strony, a ponadto Sąd nie znalazł podstaw do ich podważenia z urzędu.

Dowody z dokumentów – decyzje administracyjne i postanowienia Sądów znajdujące się w aktach sprawy, korzystając z mocy materialnej mocy dowodowej, wynikającej z treści art. 244 k.p.c. stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone.

Sąd uznał, że sporządzona do akt opinia biegłego do spraw wyceny przedmiotowej nieruchomości, podtrzymana w ustnych uzupełniających wyjaśnieniach biegłego / **dowód:** protokół rozprawy k. 179-182/, została sporządzona przez osobę posiadającą fachową wiedzę i doświadczenie. Wykształcenie biegłego oraz jego empiria stanowią dla Sądu gwarancję rzetelności i dlatego wnioski wypływające z treści sporządzonej przez niego opinii przyjęte zostały jako wiarygodny dowód mogący stanowić podstawę ustaleń faktycznych w zakresie wartości rynkowej przedmiotowej nieruchomości znajdującej się w W. przy ulicy (...).

Sąd Okręgowy zauważył, co następuje:

W niniejszej sprawie należy w pierwszej kolejności wskazać zastosowanie art. 160 § 1 i 2 k.p.a. Zgodnie bowiem z art. 5 ustawy z dnia 2004 r. o zmianie ustawy Kodeks cywilny oraz niektórych ustaw (Dz. U. Nr 162, poz. 1962) wprowadzającej nowe regulacje dotyczące odpowiedzialności za szkody wyrządzone w związku z wykonaniem władzy publicznej, zmiany nią wprowadzone nie mają zastosowania do zdarzeń i stanów prawnych powstałych przed wejściem w życie ustawy. Jak wypowiedział się zaś Sąd Najwyższy w uchwale pełnego składu Izby Cywilnej z dnia 31 marca 2011 r. (III CZP 112/10. LEX nr 751460) do roszczeń

o naprawienie szkody wyrządzonej ostateczną decyzją administracyjną wydaną przed dniem

1 września 2004 r., której nieważność lub wydanie z naruszeniem art. 156 § 1 k.p.a. stwierdzono zarówno przed, jak i po tym dniu, ma zastosowanie art. 160 § 1, 2, 3 i 6 k.p.a. jeżeli ostateczna, wadliwa decyzja administracyjna została wydana przed dniem wejścia

w życie Konstytucji, odszkodowanie przysługujące na podstawie art. 160 § 1 k.p.a. nie obejmuje korzyści utraconych w skutek jej wydania, choćby ich utrata nastąpiła po wejściu

w życie Konstytucji. Ponadto zgodnie z treścią uchwały w omawianych przypadkach nie zachodzi konieczność wyczerpania administracyjnego trybu dochodzenia odszkodowania przewidzianego w art. 160 § 4 k.p.a.

Jednocześnie stosowanie omawianej uchwały czyni całkowicie niezasadnym podniesiony przez pozwanego zarzut przedawnienia roszczenia w oparciu o art. 442 k.c., gdyż stosownie do § 3 art. 160 k.p.a. roszczenie odszkodowawcze przedawnia się z upływem lat

3 od dnia, w którym stała się ostateczna decyzja stwierdzająca nieważność decyzji wydanej z naruszeniem art. 156 k.p.a. albo decyzja, w której organ stwierdził w myśl art. 158 k.p.a.,

że zaskarżona decyzja została wydana z naruszeniem art. 156 k.p.a. W myśl art. 160 § 2 k.p.a. do odszkodowania stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego z wyłączeniem art. 418 k.c.

W ocenie Sądu termin, o którym mowa w art. 160 k.p.a. stanowi *lex specialis* w stosunku do art. 442 § 1 k.c., który na gruncie niniejszej sprawy nie znajduje zastosowania.

Odnosząc się do zarzutu braku ostatecznego, uwzględniającego wszystkie etapy rozstrzygnięcia dot. wniosku w sprawie przyznania prawa własności czasowej, który uniemożliwia skuteczne powoływanie się przez powódkę na powstałą szkodę, to w ocenie Sądu nie zasługuje na uwzględnienie. Teza, że o istnieniu szkody przesądzać może jedynie ostateczne rozstrzygnięcie w sprawie dekretowej, a z niniejszej sprawy nie wynika, że postępowanie toczące się przed Prezydentem (...) zostało zakończone decyzją ostateczną zgodnie z art. 7 powoływanego dekretu, na gruncie w/w przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego oraz uchwały Sądu Najwyższego, nie zasługuje zdaniem Sądu na uwzględnienie. Należy podkreślić, że w myśl tej uchwały w omawianych przypadkach nie zachodzi konieczność wyczerpania administracyjnego trybu dochodzenia odszkodowania przewidzianego w art. 160 § 4 k.p.a. Oznacza to, że postępowanie w sprawie o przyznanie prawa użytkowania wieczystego zostało zakończone w dniu 9 maja 2011 r. decyzją odmowną, skutkującą trwałym rozdysponowaniem gruntów na rzecz innych osób.

Zgodnie z powyższą argumentacją oraz decyzją Prezydenta (...) z dnia 9 maja 2011 r., w której odmówił on ustanowienia na rzecz powódki prawa użytkowania wieczystego nieruchomości, należy stwierdzić to, co było dyskusyjne dla pozwanego, że szkoda rzeczywiście istniała w momencie występowania powódki z roszczeniem, a nie była jak twierdził pozwany jedynie stanem potencjalnym, który może stracić na aktualności

w bliżej nieokreślonej przyszłości. Bezprawne odebranie własności nieruchomości spadkodawcom powódki spowodowało, że nie może ona mieć prawa własności ani użytkowania wieczystego do działki położonej w W. przy ulicy (...). Szkoda, jak również związek szkody z działaniem pozwanego jest zatem oczywisty. W tej sytuacji zarzut przedwczesności roszczenia jest bezzasadny.

Przechodząc do oceny zaistnienia przesłanek odpowiedzialności strony pozwanej wywodzonej z faktu wydania decyzji dekretowej, stwierdzić należy że rzeczą strony powodowej było wykazanie bezpośredniego, normalnego związku przyczynowego powstałą szkodą a wydanymi decyzjami administracyjnymi dotkniętymi wadą. Jak wynika z wyroku Sądu Najwyższego z dnia 3 maja 1985 r. (II CR 121/85, OSNC 1986, nr 4, poz. 53). wydanego na gruncie art. 160 k.p.a., stwierdzenie wydania decyzji z rażącym naruszeniem prawa przesądza jedynie o bezprawności i winie funkcjonariusza państwowego przy wykonywaniu powierzonych mu czynności. Należy w tym zakresie przywołać także uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 21 marca 2003 r. (III CZP 6/03, OSNC z 2004 r., Nr 1, poz. 4), która stanowi, że szkoda majątkowa wynika z nieuzyskania prawa własności czasowej gruntu lub wieczystej dzierżawy, objętego działaniem dekretu z dnia 26 października 1945 r.

w skutek wydania z naruszeniem prawa decyzji administracyjnej, stanowi stratę w rozumieniu art. 361 § 2 k.c. jednocześnie szkodę w rozumieniu art. 160 § 1 k.p.a. Powyższa uchwała daje również podstawę do oceny, w jakim zakresie szkoda jest normalnym następstwem zdarzenia, jakim jest całokształt okoliczności sprawy, mających znaczenie na gruncie art. 361 § 1 k.c.

Sąd doszedł do przekonania, że pomiędzy bezprawnym orzeczeniem administracyjnym dotyczącym ustanowienia prawa użytkowania wieczystego działki przy ulicy (...) w W. istnieje normalny związek przyczynowy w rozumieniu art. 361 § 1 k.c. Szkoda w rozumieniu art. 361 § 2 k.c. obejmuje straty, które poszkodowany poniósł wyniku na skutek działania lub zaniechania. Szkodą, której naprawienia domaga się powódka jest uszczerbek o charakterze majątkowym, jaki powstał na skutek bezprawnych rozporządzeń nieruchomością i w efekcie doprowadził do rozdysponowania gruntu na rzecz innych osób. Odebranie zaś własności przedmiotowej nieruchomości spowodowało w dalszej kolejności, że powódka nie może mieć do niej prawa własności, jak też użytkowania wieczystego. Szkoda powódki niewątpliwie polegała na zmniejszeniu jej aktywów, tym samym jest stratą zgodnie z treścią przepisu 361 § 2 k.c. i szkodą na podstawie art. 160 § 1 k.p.a. W niniejszej sprawie niezaprzeczalnie zachodzi więc związek przyczynowy pomiędzy wadliwą decyzją a szkodą jaką doznała powódka. Warto przywołać w tym zakresie wyrok Sądu

Apelacyjnego w W. z dnia 30 lipca 2008 r. (I ACa 171/08, nie publ.) i wyrok z dnia 16 stycznia 2009 r., (I ACa 693/08, nie publ.) a także stanowisko doktryny (...) (...)

(...), które to wskazują, że odmowa przyznania własności czasowej każdorazowo zwiększała prawdopodobieństwo utraty prawa użytkowania wieczystego do gruntu i prawa własności do części budynku. Odnosząc się do zarzutu braku związku przyczynowego między wadliwą decyzją administracyjną a dochodzoną szkodą związaną z faktem, że decyzja ta została uznana za wadliwą jedynie z przyczyn formalnych, gdyż w chwili wydania decyzji nie żyła uczestniczka postępowania A. C., należy wskazać, iż nie jest to zasadne. Organ administracji w swoim uzasadnieniu wskazał tę okoliczność jako jedną z przesłanek uznania nieważności orzeczenia administracyjnego z dnia 24 kwietnia 1951r. A jako pierwszą przesłankę wskazał brak ustaleń organu co do przeznaczenia nieruchomości według planu zagospodarowania przestrzennego, obowiązującego w dacie wydania decyzji badanej w trybie nadzoru. Ponadto należy wskazać, że przy ponownym rozpatrywaniu wniosku przez Miasto (...) o przyznanie prawa użytkowania wieczystego do przedmiotowej nieruchomości, zostało wyraźnie wskazane, że pomimo spełnienia przesłanek określonych w art. 7 dekretu, nie jest możliwe ustanowienie prawa użytkowania wieczystego do przedmiotowej nieruchomości. Trwale rozdysponowanie gruntu przez ustanowienie prawa użytkowania wieczystego uniemożliwia ustanowienie prawa użytkowania wieczystego na rzecz spadkobierców dawnego właściciela.

Należne powódce odszkodowanie zostało obliczone w oparciu o dowód z opinii biegłego sądowego I. H.. Sąd uznał, że miarodajną dla ustalenia wysokości odszkodowania wynikającego z wadliwej decyzji będzie wartość przedmiotowej nieruchomości, określana według ich stanu na dzień wydania decyzji, a cen aktualnych, a to zgodnie z treścią art. 363 § 2 k.c.

Biernie legitymowany w sprawie jest Skarb Państwa reprezentowany przez Wojewodę (...). Zgodnie z uzasadnieniem uchwały siedmiu sędziów Sądu Najwyższego

z dnia 7 grudnia 2006 r. (III CZP 99/06, OSNC z 2007 r., nr 8, poz. 79), że Skarb Państwa jest biernie legitymowanym w sprawach o naprawienie szkody wynikłej z ostatecznej decyzji administracyjnej, o której mowa w art. 36 ust 3 pkt 3 ustawy z dnia 10 maja 1990 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 32, poz. 191 z późn. zm.) także wtedy, gdy stwierdzono jej nieważności nastąpiło po dniu 26 maja 1990 r.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c., gdyż roszczenie zostało uwzględnione tylko w części.